

Aan het college van Dijkgraaf en Heemraden Waterschap Rivierenland

Wijchen 21 januari 2020

Geacht college,

Hierbij volgens artikel 4.5 Rv.O de onderstaande schriftelijke vragen.

De fractie 50PLUS heeft met belangstelling kennisgenomen van de stukken bodemdaling in het Veenweidegebied en de bijlage notitie positiebepaling in het Veenweidegebied, gezamenlijke Cie vergadering Watersysteem en Waterveiligheid.

Tijdens de informatiebijeenkomst van 6 januari 2020 heeft de fractie al vragen gesteld n.a.v. de informatie die ons is aangereikt.

We hebben gelezen dat er kaartanalyse heeft plaatsgevonden om te komen tot voorkeursgebieden waarin WSRL haar instrumenten gebiedsgericht kan inzetten.

Provincies en gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toekennen van ruimtelijke functies. Het waterschap zorgt voor het bijbehorende peilbeheer. Dit principe van “peil volgt functie” past dan ook bij het waterschap als functionele overheid.

Bij het bepalen van waterpeilen in de peilbesluiten staan de ruimtelijke functies centraal. Een ruimtelijk gebruiksdoeleind is een gebruiksdoeleind van de grond met bijzondere situeringsmogelijkheden (deze mogelijkheden berusten op een waardering door het bevoegd gezag van de bij het desbetreffende gebruiksdoeleind behorende situeringskenmerken).

Zoals omschreven nodigt het bestuursakkoord uit om de verbinding met de omgeving aan te gaan. Onder het kopje ‘Omgevingswet’ staat onder meer: ‘De Omgevingswet biedt meer ruimte aan initiatieven voor gebiedsontwikkeling vanuit de maatschappij.’ En: ‘Door samen te werken met provincies en gemeenten bij het ontwikkelen van omgevingsvisies zet WSRL en de andere betrokken overheden koers naar een duurzame en water inclusieve leefomgeving.’

Het Klimaatakkoord (juni 2019) is met name van belang vanwege de doelstelling voor CO₂-reductie in het veenweidegebied. Als doelstelling wordt voor heel Nederland een reductie van 1 miljoen ton CO₂eq in 2030 voorgesteld, hetgeen een emissiereductie van 25% betekent. Het Kabinet voorziet aldus het rapport dat overheden, agrariërs en maatschappelijke partijen dit als een gezamenlijke verantwoordelijkheid voelen.

In de Ledenvergadering (11 oktober 2019) van de Unie van Waterschappen is unaniem besloten om in te stemmen met het Klimaatakkoord. De waterschappen werken actief mee door deelname aan de aanpak van CO₂-uitstoot in veenweidegebieden. Momenteel worden de afspraken voor het veenweidegebied, die in het Klimaatakkoord zijn gemaakt, in UvW-verband verder uitgewerkt terwijl er ook aangegeven wordt dat de uitstoot van CO₂ in de veengebieden een natuurlijk proces is waarvoor de waterschappen niet verantwoordelijk gemaakt kunnen worden.

50PLUS vindt het dan ook terecht opgemerkt dat het niet voor de hand ligt dat de waterschappen maatregelen nemen om de CO₂-uitstoot te verminderen die niet passen bij de huidige functie en taak van de waterschappen. De regie bij het proces naar een reductie van 1 Mton CO₂-equivalent voor het hele Nederlandse veenweidegebied in 2030 ligt bij de provincies (Regionale Veenweiden Strategieën). U schrijft daarentegen ook dat dit de waterschappen niet af hoeft te houden van een proactieve opstelling bij de programmering en uitwerking van maatregelen om de CO₂-reductie te realiseren. Wij maken ons als 50PLUS fractie zorgen dat het waterschap te veel in de regierol gaat zitten.

De fractie van 50PLUS heeft tijdens de bijeenkomst ook gewezen op de zorgplicht welke is vastgelegd in de waterwet. Daarin ligt het initiatief bij diverse partijen. Uiteindelijk is de rol voor het waterschap de zorgplicht voor het peilbeheer en het handhaven van het peilbesluit. Gechargeerd gezegd bestaat de zorgplicht uit het draaien aan de “knoppen” als de verantwoordelijke partijen er niet uit kunnen komen door het nemen van maatregelen op eigen terrein. Desondanks vindt o.a. LTO Noord dat het waterschap de regie op zich moet nemen om projecten verder uit te rollen.

De 50PLUS- fractie heeft n.a.v. het rapport en de bijlage, de visie en de te maken keuzes een aantal schriftelijke vragen:

1. Kunt u aangeven wat de feitelijke oorzaak is van de bodemdaling? In de rapporten lezen wij dat bodemdaling, erosie en CO₂ uitstoot een gevolg is maar ontdekken we niet wat de feitelijke oorzaak is van het gehele proces bodemdaling.
2. Kunt u aangeven hoeveel m³ er door middel van vergunningverlening aan grondwater onttrokken wordt in genoemd gebied
3. Kunt u ook aangeven hoeveel grondwater er onttrokken wordt d.m.v. provinciale vergunningen.
4. Kunt u aangeven hoeveel m³ water er door middel van de infiltratieplannen verwacht wordt dat er terug in de bodem gebracht gaat worden?
5. Houd het waterschap ook rekening met extra in te zetten pompcapaciteit om de sloten en de watergangen voldoende op peil te houden?
6. Kunt u aangeven of er bij ernstige droogte en watertekorten voldoende capaciteit is om de watersystemen aan te vullen.
7. Kunt u aangeven hoeveel kosten er extra gemaakt moeten worden in het kader van beheer, onderhoud, bediening en exploitatie van de genoemde watersystemen?
8. Kunt u aangeven hoeveel FTE (structureel) er in euro bijgedragen wordt aan de scenario's.
9. De bodemdaling heeft een negatief effect op de CO₂ uitstoot in de genoemde gebieden. Het provinciaal bestuur gaat op termijn voor remmen of stoppen van de bodemdaling. Kan de bodemdaling ook op een andere manier geremd of gestopt worden? Zo ja welke andere alternatieven zijn er?
10. Indien het grondwaterpeil wordt aangevuld door infiltratie. Leidt dit dan tot extra activiteiten in de functie van genoemde gebieden die nadelige invloed hebben op de stikstofuitstoot?
11. Alvorens we kunnen kiezen moet er na beantwoording van onze vragen ook aangeven worden wat de toekomst is van de Alblasserwaard gaan we door met de groei van de landbouw en veeteelt of gaan ter bescherming van de omgeving en milieu deze groei stoppen of afbouwen.
12. De provincies zien onderwater drainage als overgangsmaatregel naar andere vormen van landgebruik”. Is het niet beter om direct in te zetten op een duurzame en water inclusieve leefomgeving door goed te kijken naar oorzaak en gebruikersfuncties.

Wij zien de antwoorden op deze vragen graag tegemoet.

Met vriendelijke groet

50PLUS- fractie WSRL

Theo Weijers

Jan Opschoor

Anneke Zwijnenburg

Anton van Straten